

សិលាចារឹកមិនស្គាល់ប្រភព នៅមន្ទីរវប្បធម៌ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

សិលាចារឹកដែលលើកយកមកសិក្សានៅទីនេះ រក្សាទុកនៅក្នុងមន្ទីរវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈខេត្តកំពង់ស្ពឺ។ ផ្ទាំងចារឹកជាប្រភេទឫស្រីស្រទាប់ឬថ្មថ្មើមអណ្តើកមួយនេះ ទំនងជាមេទ្វារប្រាសាទសម័យមុនអង្គរដែលពុំដឹងប្រភពថាមកពីណានោះឡើយ។ លើសពីនេះ ក៏ពុំមានឯកសារកត់ត្រាអំពីប្រវត្តិនិងកាលបរិច្ឆេទនៃការរកឃើញ និងពេលវេលាយកមករក្សាទុកនៅក្នុងមន្ទីរនេះឡើយ។ ផ្ទាំងចារឹកនេះ ជាថ្មមួយផ្ទាំងនេះបាក់ផ្នែកខាងលើនិងផ្នែកខាងឆ្វេងនៅសល់អក្សរចារឹកចំនួន៨បន្ទាត់ ចារជាភាសាខ្មែរបុរាណ។ អត្ថបទដែលនៅសល់អាចចែកបានជាពីរផ្នែក ដោយសារមានគម្លាតចន្លោះទំនេរប្រហែល៨ស.ម. រវាងផ្នែកទីមួយដែលមានចំនួន៧បន្ទាត់ និងផ្នែកទីពីរដែលមានចំនួនមួយបន្ទាត់។ សិលាចារឹកនេះ ពុំមានចុះឬសល់កាលបរិច្ឆេទឡើយ ប៉ុន្តែតាមទម្រង់តួអក្សរ គួរតែស្ថិតនៅក្នុងអំឡុងស.វ.ទី៧នៃគ្រិស្តសករាជ។

សិលាចារឹកមួយផ្ទាំងនេះ ពុំទាន់មានចុះលេខបញ្ជីសារពើភណ្ឌសិលាចារឹកខ្មែរ (K.) នៅឡើយ។ អត្ថបទផ្នែកទីមួយ និងផ្នែកទីពីរ គឺជាបញ្ជីកត់ត្រាដង្វាយប្រភេទផ្សេងគ្នាចំពោះប្រាសាទ។ នៅផ្នែកទីមួយដែលនៅសល់ គឺជាបញ្ជីឈ្មោះខ្ញុំបម្រើប្រាសាទប្រុសស្រី និងផ្នែកទីពីរ គឺជាបញ្ជី សត្វគោ ដើមស្វា ដើមដូង ដែលថ្វាយចំពោះព្រះឬប្រាសាទដែលយើងពុំស្គាល់ឈ្មោះ។

អំណានសិលាចារឹកជាអក្សរបច្ចុប្បន្ន

- ១- - - [ញ្រ្រ] {១២??} (ក្សំ)កុអំទុះកោ[និកុកុ] {៥??}
- ២- - - (កុ)រុនីកុរនោចរកោ[និកុកុ្រ្រ-]យោវិកុជ្រៃនីរ៉ៃវៃយកោ[និកុ] {២??} [[កុ]]
- ៣- - - ាហ្វិកុកញ្ចិចុសិកុស្មៅកុគទុរកោនុវាកន្តេកិវាជ្វាយិកុស្រៈ៨[[ហ៊]] [កុ] - -
- ៤- - - ិកុត្ថោតិកោនិកុវាសឧយិកុកទោចិវាភ្នំអរសិកុកុមិកោនិ(កុ)
- ៥- [វា/កុក]ន្ទិនិវាភោគទវិកុចនិកុសាមិនីកោនិកុកុឧរុគីកុរាមតិកុត្រោនិកុ

អត្ថបទ៖ សិលាចារឹកមិនស្គាល់ប្រភព នៅមន្ទីរវប្បធម៌ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

៦- - - កោនិកុវាត្រកិកុកវេជីកុទិនិកោនិកុសំបុហិក្ខុ^១ តសិវាក្យាយវាក

៧- - - [វា]ករទេវវាសអបវាត្នេជីវាសេជីទេវ

[ចន្លោះ]

៨- - - មនិ[ឱ]យិត្រៈ១០ ត្មវិកេយិ ស្វាកេយិ^២ ត្នំ ១០ តោជីកេយិ

សេចក្តីប្រែសម្រួល

(១-៦) អ្នកបម្រើ(ស្រី) កុអំទុះនិងកូនរបស់នាង..., កុរុង, កុរោចរូនិងកូនរបស់នាងគឺ កុ-យោរ, កុប្រេងវ៉ៅវៃយនិងកូនរបស់នាង..., កុកញ្ចុស, កុស្មៅ, កុគទ្ធ្កនិងកូនរបស់នាងគឺវា កន្ត្រក វាជ្វាយ, កុស្រឥប, កុត្នោកនិងកូនរបស់នាងគឺវាសឧយ កុកទោច វាក្នុងអរស, កុកុម និងកូនរបស់នាងគឺកុ..., កុ/វាកន្ទិន វាកោគទវ កុចន, កុសាមិនីនិងកូនរបស់នាងគឺកុឧវ្វសី, កុ វាមតី, កុត្រាន, កុ..., ... កូនរបស់នាងគឺវាត្រក, កុកវេជី, កុទិននិងកូនរបស់នាងគឺសំបុហា។

(៦-៧) ខ្ញុំបម្រើប្រុស គឺវាក្យាយ, វា..., វាករទេវ, វាសអប, វាត្នេជី, វាសេជីទេវ។

(៨) ...ដែលថ្វាយចំពោះព្រះចំនួន១០, តោ២០ក្បាល, ស្វា២០ដើម, (...១០?), ដូង ២០(ដើម)។

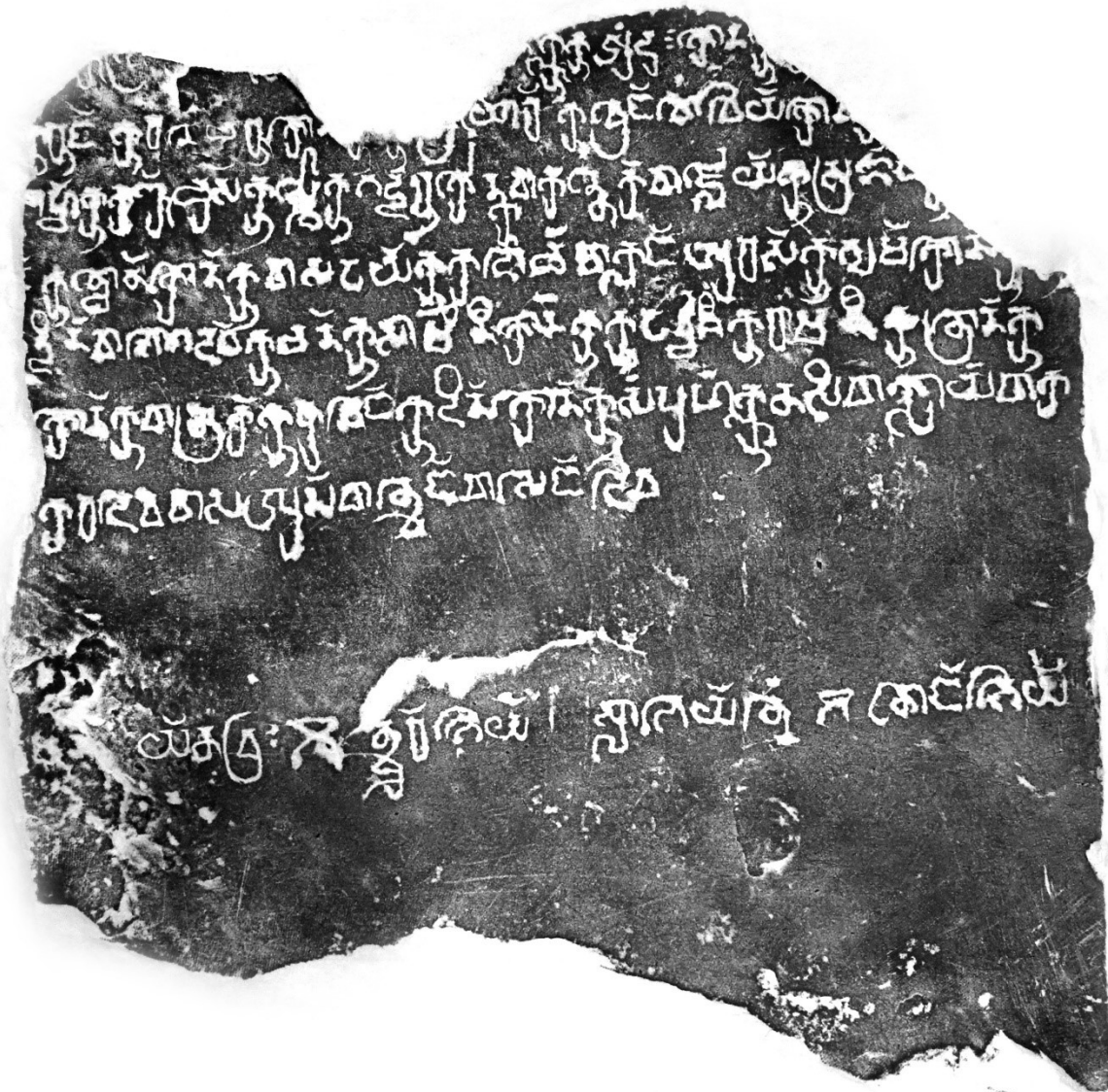
វាក្យសព្ទ

កុ	ឋានន្តរនាមសម្គាល់អ្នកបម្រើភេទស្រី នៅសម័យមុនអង្គរ។
វា	ឋានន្តរនាមសម្គាល់អ្នកបម្រើភេទប្រុស នៅសម័យមុនអង្គរ។
កោនិកុ	កូនរបស់កុ។
ក្ខិតសិ	អ្នកបម្រើជាមនុស្សប្រុស។ (សិ = ប្រុស, បុរស)។
ត្មវិ	តោ។
ត្នំ	(តំ + [-និ-]) ខ្នាតដើមឈើ, ដើម។ ឧ. ស្វាត្នំ១០ = ស្វា១០ដើម។
តោជី	ដើមដូង។

^១ អ្នកចារក្ខេបស្រៀវ: «ំ» ដែលពាក្យត្រឹមត្រូវជា «ក្ខិ»។

^២ អ្នកចារក្ខេបតំនួសរបស់ស្រៀវ: «ៃ» នាំឱ្យឃើញជាស្រៀវ: «ៃ» ដែលពាក្យត្រឹមត្រូវជា «កេយិ»។

បញ្ជីរូបភាព

រូបថតសំណៅផ្តិតសិលាចារឹកមិនស្គាល់ប្រភពនៅមន្ទីរវេប្បធម៌ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ (រូបថត៖ ហ៊ិន ឈុនតេជ)

រូបថតសិលាចារឹកមិនស្គាល់ប្រភពនៅមន្ទីរវប្បធម៌ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ (រូបថត៖ ហ៊ិន ឈុនតេង)

អរិយធម៌ខ្មែរ
KHMER CIVILIZATION